

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.

Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRADÓ

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Felelős szerkesztő: CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.

Kiadó tulajdonos: GÁMÁN J. ÖRÖKÖSE KÖNYVNYOMDÁJA.

A községi pótdadók.

Kolozsvár, decz. 21.

Az adók nagysága és a jól működő adóprás nem Achilles sarka, ami társadalmunknak. Baj van mindenütt elég s szerencsétlenségünkre mi sem maradtunk nélküle. Az adót azonban kénytelen-kelletlen megszoktuk valahogy, mert adónak kell lenni. — Állam nélküle nem állhat. Ez talán az összes „muszáj“-ok között a legkeservebb. Adót senkisésem fizet szívesen, mert az adó sohasem cseppen, ellenben mindig csurran, még pedig örömmel. De van az adónak egy faja, az u. n. pótdadó, amely sok helyütt valósággal áradattá teszi az ugy sem csermely terjedelmű adót. Közös baja ez mindenkinek.

A csodálkozás és az irigység egy nemével olvassuk tehát a pénzügyminiszteri statisztika alapján készült összeírást, amelyben szerepel egy bizonyos mese-szerű Mecenzéf nevű kisközség, a hol a pótdadó nemcsak, hogy 0 százalék, hanem az egyénekre valósággal minus. A községi jövedelmekből fizetik ugyanis még bizonyos arányban az egyesek adóját is. A Mecenzéf-belieknek így áldás a községi pótdadó, amely nemcsak hogy nincs, de még jövedelem is. Sajnos azonban, mi csak egy Mecenzéf-fel bírnunk. Ez az egy kivétel pedig nem az egész társadalmunkkal egyező. Ellenkezőleg tudod-tul bőviben vagyunk az oly községeknek, amely Mecenzéf község szélsőségig vitele a másik irányban.

Az átlagos számlás szerint az adónak 33 százaléka teszi a községi pótdadót. Az egyes adóhoz tehát még annak egyharmada járul. Sőt szerencse, ahol ennyi, mert bővivel vannak városok, ahol ez jóval több. Me egy kis szemelvény a városok pótdadjáról:

Kecskeméten 15 százalékat, Pozsony, Selmechánya, Elabánya és Temesvár városokan 30 százalékat tesz ki a pótdadó. Nagyvárad 37, Debrecen 38, Sbadka 39, Kassa 41, Pécs 4, Arad 49, Maros-Vásárhely, zeged, Zombor 50, Baja 53, Skesfehervár 55, Győr 58, Sopn 65, Hódmezővásárhely 67, olozsvár 68, Ujvidék 70, Vecs 74, Komárom 85, Szatmáremeti

88 és Pancsova 90 százalékkal szerepel a listán. Ijesztő számok ezek. Pedip a kisebb községek ezekből ki vannak véve. Igaz ugyan, hogy átlagos számításban a kis és nagy községek pótdadjója jelentékenyebben kisebb, de a kis és nagy községek aránya ropant változó. Mecenzéf-től egészen a hihetetlen Kravoláig, ahol a pótdadó 572 százalék. Ez pedig éppen a kis és amugy is nehezen tengődő existenciákat sujtja. A rendezett tanácsú városoknál is horribilis az arány, 48.6 százalék.

Ha mindezek okát keressük, a mondabeli labirint utvesztőbe tévedünk, mert annyi a fennálló hiba s társadalmi baj, téves és rossz gazdasági intézkedés, hogy egyhamar nehéz Ariadne fonalára akadni. Kétségtelen azonban, hogy az egész adórendszer alapos és gyökeres reformra szorul, különösen pedig a községi pótdadó rendszer.

Tagadhatatlan, hogy a nagyközség, rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városok fokozottabb igényekkel bírnak, ami viszont több kiadásal jár. Másrésztől azonban az is kétségbenvonhatatlan, hogy a legtöbb város helytelen és káros gazdasági politikát folytat. Az intenzív, belterjes gazdálkodást nem elég szakszerűen végezik. A célszerűség és a reális követelményeknek sokszor nem felelnek meg. Ilyenformán aztán felette káros hatással vannak a város egész lakosságának vagy annak nagyobb részének anyagi fejlődésére. Vannak városok, amelyeknek fejlődése számos lakosának tönkretjárása árán indult és nyert befejezést, holott az elkerülhető lett volna. Káros ez a tulságos adókiadás a városok lakóira, a városra magára is, a kisközségekben pedig éppen pusztító. — Nem nagy fantázia kell hozzá, hogy az ember a kivándorlással és ennek sok más szomorú fájával hozza kapcsolatba. A községi pótdadó rendszer mai állapotával, következményeiben kimondhatatlanul káros, s jóllehet a bajt felismerték már régen, történt is intézkedés érdekében csaknem egy évtizeddel ezelőtt, a terv azonban még mindig a kezdetlegesség stádiumában van.

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, dec. 21.

Kevés érdeklődés nyilvánult a tegnapi közgyűlés iránt, pedig annak fontos tárgyai megérdemelték volna, hogy a tisztelt városatyák tömegesebben jelenjenek meg.

A belügyminiszter a csatornázás és vízvezeték kezeléséről alkotott szabályrendeletet jóváhagyta, a melyet a közgyűlés tudomásul vett.

Nem engedélyezte ellenben a kereskedelemügyi miniszter az Iparmuseum előtt elvonuló malomárok partfalának helyreállítása költségeit. A városnak a terhén marad.

Szabolcsmegyének a kormányhoz intézett feliratát, hogy a katonaság tűzoltói gyakorlatokra is kiképeztessék, a közgyűlés pártólalag tudomásul vette s hason felirattal támogatja.

Bemutattatott a legtöbb adófizetők 1905. évi névjegyzéke és az időközi városi képviselőválasztást e hó 28 ára kintűzték. Választási elnökök lesznek Széchy Ákos dr. és Biró János.

A házi- és árva-pénztár negyedévi vizsgálatáról szóló jelentést tudomásul vették.

Mivel Kuskó Istvánnak a légszuszvilágítás ellen beadott puaassa visszavonatott, az e tárgyban megindított vizsgálat beszüntettetett.

A tanács elöterjesztések során elfogadták a gyámpénztári pénzkészletek gyümölcsötztető elhelyezése tárgyában, továbbá a közutak és vámokról szóló törvény büntető határozatainak a város belterületén leendő alkalmazása iránt alkotandó szabályrendeletre vonatkozó javaslatok.

A monostori ut kikövezésére a szükségeltető költségeket megszavazták.

Az elmeógyintézet előtt létesítendő köztér céljaira szükséges telekcsoport megszerzésére vonatkozó javaslatot a napirendről levetették.

Lakatos Ferencnek a kért 700 korona fizetési pótlékot megszavazták.

Magyari Géza telekfelosztás iránti kérését elutasították.

A mészárosok kérését, hogy az állami és városi adót részletekben a jövedéki illetményekkel fizethessék, a közgyűlés teljesíté.

A kolozsvári munkás dalegy-

letnek 1905 évre 100 korona segélyt megszavaztak.

Maksai Ferenc Lajosnak a községi kötelékbe való felvételét elhatározták.

A tisztviselőknék és segédkezelő személyzetnek segély és drágasági pótlék megszavazása iránti kérésük teljesítését a belügyminiszter jóváhagyásától teszik függővé.

Elfogadták a Magyar Jelzaloghitelbanknak az elektromos művek építésére szükséges 170,000 korona törlesztéses kölcsön nyújtására beadott ajánlatát. E szerint a város 50 év alatt 4 és fél százalék kamat mellett fogja törleszteni a kölcsönt.

A csatornázásra vonatkozó 173 ezer 900 koronás kölcsönre ugyan csak a fenti banknak tett ajánlata elfogadtatott, ugy azonban, hogy az erre vonatkozó külön kötelezvény bemutatassék a jövő havi közgyűlésnek.

Lévi József ny. adóhivatali főnök évi nyugdíját 2370 koronában állapították meg.

Münster Ede vámhivatali ellenőrt záját kérelmére nyugdíjazták évi ezerkétszáz korona nyugdíjjal.

Heinecke Jánost vízvezeték gépezést 720 koronával szintén nyugdíjazták.

Özv. Dirói Józsefnének férje után 760 korona nyugdíjat állapították meg.

Járosy István lovasrendőrnek 50 korona, Csukai J. János becsüs temetési költségeiben a már adott 100 koronán kívül még 149 korona segélyt szavaztak meg.

Szőke Bálint rendőrfelügyelő és társainak: fizetésüknek előleges részletekben való folyósítása iránti kérelmüket elutasították.

Az idő előrehaladta folytán a tárgysorozat további pontjai letárgyalását ma délután 3 órára halasztották.

A hetipiac elhelyezése és iparosaink.

Kolozsvár, dec. 21.

Gondolt vala egyet vicepolgármesterünk és a heti kirakó-vásár egy részét elhelyezte a Kossuth utcába, mely tudvalevőleg nem lévén szoros összeköttetésbe egyetlen olyan utcával sem, a melyeken „piacok vannak“ tisztán kizárólag a helyi személyi forgalmat bonyolítja le. Alig-alig akad idegen, ki bele téved.

A novemberi közgyűlés az ér-

dekelt iparosoknak ezen új elhelyezés ellen beadott panaszát méltányosnak, igazságosnak is találta és Tutsek Sándor városi képviselő indítványára a Mátyás király-térre való visszahelyezését ezen kirakodó vásárnak elrendelte. Elrendelte pedig azon hathatós indokok alapján, hogy a Kossuth-utcában, a melyen idegen forgalom nincs, iparosaink nem tudják megcsinálni rendes forgalmukat s ezáltal érzékenyen megvannak károsítva.

A közgyűlés másként nem is cselekedhetett, lévén erkölcsi kötelessége a város polgárainak megélhetését biztosítani, boldogulását előmozdítani.

Nem így a helyettes polgármester ur. Ő ugylátszikmit sem törődik azzal, hogy a polgárok miként élhetnek meg, előtte csak az a fő, hogy egy napon se legyen a Mátyás király-tér — saját szavaival élve — elcsufítva az iparosok árulósátraival. Nem akadván egyetlen képviselő sem a communityban, ő maga felelőse meg a közgyűlési határozatot, mely visszahelyezni határozta a kirakodó vásárt.

Csodálatos valóban, hogy a t. helyettes polgármester nem gondol arra, hogy szépítés ide, szépítés oda, ha az adófizető polgárok nem tudnak keresni, nincs kenyér, nincs fizető képesség s akkor nemcsak azoknak kopik fel az álla, hanem az övé is.

Helyes dolog, hogy a helyettes polgármester ur széppé akarja tenni egyetlen főterünket, amelyen legalább sétálni lehet. De már bocsánatot kérünk, bármennyire is bosszantsák a korzózó hölgyeket a hét egy napján ezek a sátrak, első sorban is a munka embereinek kell biztosítsuk a létet, mert ezek tulajdonképpen a város létfenntartói.

Kár volt bizony meglebbezni azt a méltányos közgyűlési határozatot, csupán azért, mert a helyettes polgármester urnak nem tetszenek a disztelen sátrak. Reméljük a belügyminiszter ur nem fog úgy gondolkodni, mint ő.

A 200.000 koronás csalási ügy.

A Reményik-cég kiegyezése.

Kolozsvár, dec. 21.

Mint köztudomású, a Reményik L. és fia kolozsvári nagykereskedő céget a Krausz Emil-féle kétszáz-ezer koronás család válságos helyzetbe sodorta és kénytelen volt a fizetéseit beszüntetni.

Most mint értesülünk hivatalos forrásból, igen kedvező fordulat állott be ezen ügyben, amennyiben sikerült a cégnek összes áru hitellezőivel oly előnyös kiegyezésre lépni, miáltal a cég csaknem az összes veszteségeket, melyeket Krausz Emil családja folytán szenvedett, kiheverni s ezáltal a cég előbbi szilárdsága újra helyre áll.

Igen örvendetes eseményt képez ez egész piacunk iparára és kereskedelmére egyaránt, mert a cég megrázkódtatása sok jó kereskedőt és iparost rántott volna a bukás szélére, kiknek a cégnél üzleti számlájuk van. Ami az amugy is szomorú gazdasági viszonyok között nagy és elviselhetetlen csapás lett volna városunkra.

A kolozsvári pénzügyintézetek azon-

ban, mint tudjuk, semmit sem engedtek követeléseikből s így az azoknál elhelyezett váltók teljes kiegyenlítést kell hogy nyerjenek.

Krauszt, ki olyan zseniális módon horribilis összeg erejéig károsította volt meg a céget, már a közel napokban haza hozzák, a mennyiben a kiadatása iránti eljárás kedvező elintézést nyert.

A kötő-utcai dráma.

Lengyel Károly ügyei.

Kolozsvár, dec. 21.

A kötő-utcai rémes dráma szomorú hőse Lengyel Károly vizsgálati fogságban való tartását tudvalevőleg a kir. tábla jóváhagyta. Azóta Lengyelt nagyon megviselte a börtön, egészen össze van törve s teljesen elvesztette reményét, hogy dacára állhatatos tagadásával szemben megmenekülhessen ocsmány tettéért a törvény sújtó keze alól.

Mint értesülünk a kir. ügyészség már elkészült a vádirattal s így a botrányos ügy mielőbb tárgyalásra fog kerülni.

A kir. törvényszéknél különben Lengyel ellen egy más ügyben is folyt az eljárás, a melyben Szombatra volt kitzúve a főtárgyalás, de mivel a tanuként megidézett felesége nem jelent meg, el kellett halasztani.

Ebben a szintén bűnügyben Lengyel Károly orgazdasággal van vádolva. Ugyanis még az elmúlt október havában egy suhancokból álló betörő bandát csipett el a polgári rendőrség két ügyes tagja. A jeles csemeték közt volt Lengyel Károlynak egyik inasa is, ki azt a megdöbbentő vallomást tette a rendőrségen, hogy a gazdájának is adott a lopott tárgyakból. Így egy nagy ugorkás üveg lekvárt és több üveg pezsgőt.

Ebben az irányban a kir. ügyészség is bevezette a nyomozatot s mint hírlik igen terhelő bizonyítékok vannak Lengyel ellen.

A szombati főtárgyaláson Lengyel fegyveres örök között jelent meg s a hallgatóság közt levő ismerőseit megdöbbentette sápadt arca, összeroskadó külseje.

A tárgyalást mint fennebb jeleztük, Lengyelnek meg nem jelenése folytán el kellett halasztani a jövő évi január hó 5-ikére, a mikorra Lengyelnek elővezetése el van rendelve.

A Piger betörés főtárgyalása.

Felmentett vádlottak.

Kolozsvár, dec. 20.

Az ékszerlopás ügyében a kolozsvári törvényszék tegnap délelőtt tartotta meg a főtárgyalást Bodor László táblabíró vezetése mellett. Mint vádlottak be vannak idézve Pál Ferenc, Simon Áron

és Csorlya János. Mindjárt a főtárgyalás elején nyilvánvalóvá lett, hogy a rendőrség téves szalakat juttatott a bíróság kezébe és így nagyon megnehezítette a főtárgyalás menetét, ugyannyira, hogy a mai délelőtt a tanukihallgatások során több utólagos tanu megidézése vált szükségessé. A főtárgyalás során elsőnek kihallgatta a törvényszék Pál Ferencet, aki nem érzi magát bűnösnek. Igaz, hogy a bűncselekmény elkövetése után tetemes adósságot törlesztett, de azt a felesége keresményéből fizette ki. Tagadja, hogy a lopást megelőző estén ott ögyelgett volna a kirabolt üzlethelyiség előtt Kece Jánossal, aki ellene vallott annak idején. Beszél erről a betörésről, de Kece János — ugymond — megakarta őt zsarolni és azt mondta, hogy ő birtokában van a bűnjel tárcának és ha neki 2000 koronát nem ad — akkor kiadja.

Simon Áron szintén tagadja bűnösneget, Pál Ferencet és a többi vádlottat is ismeri, de velük semmi összeköttetésben nincs. Csorlyát sohasem látta. A lopás éjjelén betegem feküdt otthon és még azután is két napig.

Csorlya szintén tagad. Ő — ugymond — azt a nyakkendőjét, mellyel gyanussá tette magát Ditrich ékszerész előtt, a Malom-utcában találta.

A vádlottak kihallgatása után a tanukihallgatásokra került a sor. Piger Teréz károsult a betörés alkalmával olyan izgatott volt, hogy a történetekre alig tud visszaemlékezni. Gyanuja senkire sincs. Móricz Béla rendőrtizedes előadja, hogy a betörést, mint rendőrőrszem elsőnek vette észre és rögtön értesítette az inspekciós rendőrtisztviselőt, kivel a helyszínen megajtották az első nyomozatot és ő a színhelyről és a betörés módosaitól helyszíni rajzot vett fel. Előadta azután a betörés részleteit és azt állítja, hogy Valkas Ferenc bolti-szolga Csorlya Jánost többször látta az ékszerüzlet előtt ácsorogni és beszélt is vele.

A bíróság elrendelte Valkas Ferenc megidézését. Szénássy Gyula tanu vallomásában előadja, hogy Dumcsa Elemér rendőrközeggel és a betörés elkövetésével annak idején gyanúsított Hajdu István ékszerésszel együtt ittak egy korszakban. Mikor már meglehetősen borközi állapotban voltak, ráért a beszéd a betörésre. Ekkor azt mondta Hajdu, hogy hallotta, hogy őt is gyanúsítják, de ő sokkal ügyesebb ember, semhogy rajtacsipjék. Különbben még csak arra emlékszik — mert Dumcsa rendőrrel együtt el voltak már ázva, — hogy Hajdu neki egy aranyláncot ígért. Tanu vallomása zavaros lévén az esketést a bíróság mellőzte és elrendelte Dumcsa és ismeretlen helyen tartózkodó Hajdu István megidézését.

Egyik legfontosabb tanu volt Kece János suszter, aki a vádlottakat mind személyesen ismeri s velük érintkezésben állott. Annak idején a rendőrségen terhelően vallott a vádlottak ellen, most azonban nem tud egyebet csak, hogy Pál Ferenc neki zálogjegyre kölcsön adott 25 koronával tartozott, de azt szeptember havában, tehát egy óra a betörés után megfizette. Egyébként nem tud most semmit mondani. A bíróság Kece

János megesketését egyelőre mellőzte.

Kihallgatták még Ditrich ékszerész és még több jelentéktelen tanut.

Délben fél egy órakor tartotta meg vádbeszédét dr. Dorgó Gábor kir. alügyész. — A védők előterjesztették védelmüket, majd a bíróság hirdette ki ítéletét, mely szerint mindhárom vádlottat a lopás büntette alól fölmentette, csak Csorlyát marasztalta el a jogtalan elsajátítás vétségében s ezért egy napi fogházra s 10 Kor. pénzbüntetésre ítélte el.

A kir. közbíró az ítélet ellen föllebbezést jelentett be.

HIREK.

Kolozsvár, dec. 21.

— **Lapunk naptára.** Lapunk állandó olvasói számára már készül nyomdánkban a díszes fali naptár, melyet új év első napján a lapkihordók fognak kézbesíteni.

— **Az Omke választmányi ülése.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés kolozsvári kerülete választmánya ma este fél 9 órakor a kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak körhelyiségében ülést tart, melyre a választmány tagjait meghívja az elnökség. Az ülés több tárgyai ezek: Elnöki közlemények. Ügyforgalmi jelentés. A kerület jóváhagyott szervezeti szabályzatának kihirdetése. Fogyasztási szövetkezetek ügye. Az 1905. évi költségelőirányzat tárgyalása. Indítványok.

— **Janovics Jenő,** a kolozsvári Nemzeti Színház új direktora ma Kolozsvárra érkezik. Idejövételének az a célja, hogy rendezhesse azokat a szerződéseket, melyeket megköt az új direktor a megtartott és szerződött tagokkal.

— **A jószívű emberek figyelmébe.** A jószívű emberek figyelmébe ajánljuk, hogy a Buza-utca 11 sz. a házban egy kamrában a legnagyobb nyomorban egy teljesen munkaképtelen öreg asszony fekszik betegem minden gyámoltás nélkül. Keressék fel a jólelkű szíves adományaikkal.

— **A Helfi-ház megvétele.** A tanács közhírré teszi, hogy Kolozsvár sz. ki. város törvényhatósági bizottságának a hó 20-ára egybehívott közgyűlése elé be fog terjesztetni a következő, — a tárgysorozat összeállítása után érkezett ügy. Belügyminiszteri leirat a Helfi-féle ház megvétele tárgyában. Az ügyre vonatkozó tárgyratok a főjegyzői irodában megtekinthetők.

— **Az agg honvédek segélye.** Gr. Tya Istvan körlevélben értesítette az összes törvényhatóságokat, hogy az 1848—49. évi honvéd fedesek eddigi 96 K évi segély 120 koronára és a közvitázok 2 koronáját 96 koronára emelje fel. — Ezen intézkedés érvény 1905. január hó 1-én kezdődik.

— **Jubileumi ünnepség.** A magy-utcai r. kath. iskolák fiú- és lányvédekéi a szt.-péteri énekr. közreműködésével a szep-
lőtlefogantatás 50 éves évfordulója kalmából f. évi dec. hó 26-án valant 1905. évi jan 1-én és 6-án szentpéteri r. kath. fiúiskola-teremben a szt.-péteri templomjára jótékony célú jubileumi

ünnepséget és színi-előadást rendeznek.

— **Kolozsvári ifju sikere.** A Kolozsvári Athletikai Clubb a hátszegi vívőversenyen képviseltette magát István Jánossal, a clubb egyik buzgó lelkes tagjával. Es a kiküldetés igen szerencsés volt, a mennyiben a kolozsvári kiküldött István János nyerte meg az első aranyérmét. A clubb őszinte ünnegással fogadta az örömhírt és üdvözölte a győztest.

— **Amerikából jött haza meghalni.** Hétfőn reggel egy ismeretlen munkás ember, aki egyenesen Amerikából érkezett, a keleti pályaudvaron, alighogy a vasuti kocsiból kilépett, elvágódott és meghalt. Valószínű, hogy szívizélhűdés ölte meg.

— **Szobrot Tolsztojnak.** Egy párizsi művészeti ujság gyűjtést indított, hogy Tolsztojnak Párizsban szobrot állítsanak. A szobor kivitelébe Trubetzkoy herceget akarják megbízni, akinek Tolsztoj-ról csinált mellszobra világszerte ismeretes. A szobor ötletét Párizsban nagyon kedvezően fogadták, a szobor-alap javára legközelebb nagy népiünnepet fognak rendezni. A testvériség és a világbéke nagy apostolának szobrára már nagyban gyűlik a pénz.

— **Szociálista képviselőjelölt.** A Neményi Ambrus halálával megüresedett szilágycsehi kerületben már megindultak a választási mozgalmak. A kerületben az újjászervezett szociáldemokrata párt állít fel jelöltet Szabad Károly asztalosmester személyében, aki most járja be a kerület községeit.

— **Titokzatos gyilkosság.** Párisból írják, hogy Endesval közelében földművesek egy ruhakosárban egy előkelően öltözött fiatal leány holttestét találták. A munkások értesítették a borzalmas esetről a bíróságot, a mely elrendelte a holttest felbontását. A vizsgálat eddig csak annyit derített ki, hogy a meggyilkolt leány az ottani nevelő intézet növendéke volt. Rablógyilkosságról nem lehet szó, mert a holttesten sok drága ékszert találtak. A gyilkosságot még titokzatosabbá teszi az, hogy az illető leánynevelő intézet főnöknője eltűnt.

— **Mit jövedelmez a posta?** A postából Angolországban van a legnagyobb jövedelme. Postai bevétele 105 és fél millió frankkal áll a kiadások fölött. Második a sorban Oroszország 71 és fél millió frank tiszta jövedelemmel. Franciaországban a posta 66 millió frankot hoz, Németországban 62 és fél milliót. Az egyesült államok postájának a bevétele 631 millió frank, de ezzel szemben 644 millió frank a kiadása, úgy hogy az Egyesült Államok postája 13 millió frank deficittel dolgozik. Spanyolországban 15, Magyarországnak 14, Belgiumnak 12 $\frac{3}{4}$, Hollandiának 5 és Svájcnak 3 és fél millió frankot hoz a posta.

— **Jóanovics testvérek fényképészeti, festészeti és fénykép-nagyítási műtermük Mátyás királytér 32. (Szatmár-ház.)** Állandó fénykép-kiállítás a műterem kapu bejáratánál levő kirakatokban.

— **Rögtön szépít a zsirtalan,** teljesen ártalmatlan bőrpoló szer: a Biró dr.-féle Havasi-Gyopár Crème. Próbategy 70 fillér. Kapható: Wolff gyógyszerárban Kolozsvár.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Vén leányok.
Csütörtök: A vándorlegény.
Péntek: Deborah.
Szombat: Szünet.

TÁVIRATOK.

Budapest, dec. 20

A király ünneplése.

A király 24-én reggel Wallseba utazik és a karácsonyi ünnepeket Ferenc Szalvator főhercegnél tölti.

Tisza Bécsben.

Kormánypárti körökben hírlik, hogy Tisza a hét közepén újra kihallgatásra megy a királyhoz.

Elmaradt kihallgatások.

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter az ünnepekre való tekintettel a legközelebbi két csütörtöki napon, azaz a hó 22-én és 29-én nem fogad.

Tanácskozások.

Ma délelőtt perfekt lett az ellenzéknek az Andrássy-csoporttal való fegyverbarátsága. Az éjszaka háromnegyed négy óráig folyt a vezérő-bizottságnak gróf Andrássy Gyulával való tanácskozása, amelyen a választások idejére való véd- és dacsövetség részleteit beszélték meg. Az értekezletet ma délelőtt fél tizenegy óra után folytatták. A nemzeti kaszinóban Kosuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, gróf Zichy Aladár, Rakovszky István és mások találkoztak a diszsidensek vezérével.

A német kereskedelmi szerződés.

Az osztrák és magyar szakreferensek ma este Berlinbe utaznak. Magyar részről ezuttal is Biró, Ottlik és Lestyánszky miniszteri tanácsosok mennek el. — Az a körülmény, hogy mindkét részről az állategészségügyi szakelődök utrakeltek, valószínűvé teszi, hogy ezuttal elsősorban állategészségügyi kérdésekről lesz szó. A szakreferensek csak karácsonyig maradnak Berlinben, hogy a tárgyalásokat újból bevezessék. Karácsony után azonban az összes referensek újból kiutaznak.

Ember pusztító vihar.

Madagaszkár északi részében óriási zivatarok voltak. Diego Suarez városban a vihar roppant károkat okozott. A nagy viharok számos emberáldozata is van.

Rákóczy hamvai

Konstantinápolyból jelentik. Az osztrák-magyar nagykövetség intézkedése következtében a szultán irádét bocsátott ki, amelyben megadja az engedelmet II. Rákóczy Ferenc és bujdosó társaik földi maradványainak Magyarországra való szállítására. A kazaszállítás a tavasz folyamán fog megtörténni.

Kegyelem egy halálra-ítéltnék.

Ö felsége Lovrics József mustari lakosnak, kit rokona, Grgics Miksa orozva megöletése miatt az eszéki törvényszék kötél által való halálra ítél, megkegyelmezett, mire a zágrábi hétszemélyes tábla Lovricsot 15 évi súlyos börtönre ítélte.

Az orosz-japán háború.

Mukdennél az oroszok újabb vereséget szenvedtek. — Bővebb részletek még hiányoznak.

REGÉNY.

A sötétség lovagjai.

Irta: Ianokocs. (2.)

A kéjvadász visszahökent az erős marcona férfiú láttára s hirtelen mozdulattal a zsebébe nyult, azon szándékkal, hogy revolvvert vegyen ki.

A munkás észrevevén szándékát gunyosan szóló erőteljes karját kinyújtva:

— Ne féljen uram, nincs rossz szándékom, de azt tanácsolom ám, hogy elkotródjon e tisztességes leányzó mellől, mert mielőtt a revolverét használhatná, kifacsarom a kezét. Menjen dolgára. Keressen uri dámát magának.

Az egész testében remegő uracs hebegett-habogott valamit összevissza és nyulfi módra elsurrant.

Utánna nézett sötét tekintettel a becsületes munkás és ököbe szorítva kezét, megfenyegette vele a távozót:

— Hitvány, gyalázatos nyomorult férgék ti — átkozottak legyetek. Bosszum utol ér titeket. Csak várjatok.

Majd a leánykához fordulva így szólt:

— Lásd Terézke, ez az ember azért kísért téged, hogy undok vágyait kielégítve — megbecsteljen. Egy ez azok közül, kik a népnek csak leánygyermeküket szeretik, mint közönséges árucikket. Vigyázz, hogy hálójába ne kerülj valamelyiknek. Menj haza; ne szólj az anyádnak, én is hallgatni fogok a dologról.

— Áldjon meg az Isten — fejezte be mondókáját — siess haza.

A leányka megértette félig-meddig a mit a szomszéd mondott s kezét bucsura nyújtva bátran felelt vissza:

— Ne féljen Gyuri, engem nem lehet elbolondítani. Fiatal vagyok igaz, de a saját életemből tanultam megismerni ezeket a nyájas, de undok lelkű embereket. Az én apám is ilyen ur, ki elcsábította az anyámat, a becstelenségbe kergette s velemmel együtt elhagyta. Naponta találkozom vele a főtéren. Rám se néz. A szíve nem érzi meg, hogy az édes leánya megjellette el.

(Folytatása köv.)

Szerkesztőségünket
Kossuth L.-n. 10. sz. helyeztük át.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Telefonszám 549.

NEMZETI SZINHÁZ

Ma 1904. december 21-én:

Vén leányok.

Vigjáték 4 felvonásban.

Kezdeté este 7 órakor.

NYILTÉR. *)

Gyalui panama hatósági közreműködéssel.

A „Kolozsvári Hírlap“ f. évi 135-ik számában fenti cím alatt egy cikk adatott közre. Nem akarok ismétlésekbe bocsátkozni, csak konstatálni akarom, hogy ezen közleményben felhozott tényeket magok az érdekeltek igazolták be az által, hogy sem a hatóságok, sem pedig Rosenberger Bernáth részéről cikkírók ellen sajtóper nem lett folyamatba téve, — pedig úgy a tisztesség mint a hatóságok reputációja azt megkövetelte volna.

Elég szomorú dolog, hogy ily szégyenérzet nélküli egyének uralják itt a helyzetet, kikre ugy lát-szik sok mocskok ráfér, s mit magokról lemosni irtóznak, mert ugy látszik tisztába vannak vele, hogyha a szennyet mosni akarnók még undorítóbb dolgok jönnének napvilágra. Elég szomorú dolog, hogy Rosenbergerék vagyonuk összeharcolásánál százezrekig károsították és károsítják ma is az államot, folytatva piszkos üzelveiket büntetlenül s a szegény embereknek a legkissebb csak tudatlanságból elkövetett hibáért is lakolni, bünhödni kell.

Elég szomorú dolog, hogy egyes érdekes csoportoknak törvényeinket így kilehet játszani s hamis bizonyítványokkal, hamis adókönyvi adatokkal, adó alá eső üzletek be nem vallásával stb. az államot és a közöt szabadon lehet károsítani, de ugylátszik, hogy Rosenberg Bernáth és érdektársai polip karjaikat messze ki tudják terjeszteni, hogy az igazságszolgáltatás sujtó karja, ily soká késik őket sujtani, habár piszkos üzelveikről több rendbeli feljelentés lett is ellenük folyamatba téve, de könnyen elgondolható okból valószínűleg megfeneklett.

Hanem meg vagyok győződve, hogy garázdalkodásaiknak a törvény végre is gátat fog vetni s méltó büntetéseiket ki nem kerülhetik, hisz talán a XIX. században s jogállamban élünk, hol az igazság kell győzzön s nem pedig hitvány emberek hitványsága.

Gyalu, 1904. dec. 20.

Péchy Pál.

Likört és Rumot

olcsón és gyorsan lehet házilag elkészíteni o o

Burger Frigyes

gyógyáru üzletében beszerezhető eszenciákból.

*) E rovat alatti közleményekért felelősséget nem vállal a Szerk.

ESZKIMO- darabja -
1.15 kr.

férfikalap ujdonságok

Püspöky Miklósférfi- és női-divatárus
Kolozsvar, Mátyás kir.-tér 25.

Ugyanott Borzálnó és angol kalapok. Mindenféle kötött áruk, alsó ingek és saját gyártmányu harisnyák. —

Ötvös-Borok.Minden mennyiség és minőségben
Telefon 511. egyedül kapható Telefon 511.**ÖTVÖS DÁNIELNÉ**

bornagykereskedő pinczejéből

Vezérképviselője: A Münchener Pschor és a Pilsener I.
Részvény sörözőknek.

Udvari Szállítója:

Ő Felsége a magyar királynak és osztrák császárnak.

Ő Felsége a német császárnak és porosz királynak.

Bizományi raktárak: Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselényi M.-utca 9. Telefon 429. — Zsilinszky Antal Széchenyi-tér 1. Telefon 138. — Kőrösi Ákos fűszerk. Tivoli és Deák F.-u. sarok. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth L.-u. Haller-ház. — Veress László Monostor-u. 35. Telefon 401. — Böhm Konrád Jókai-u. 11. Telefon 305. — Irimiás Tivadar Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi-tér 6. — Balogh János Trefort-u. 20. — Bárdi Sándor Akácza u. 3. — Nyikora Anna Rudolf-u. 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25. 151 53-60**„Kristály“ gőzmosó intézet**

Telefon 500. Kolozsvar. Telefon 500.

A modern technika legújabb vívmányának megfelelő felszereléssel, tisztán víz és szappannal mos, vasal női és férfi fehérneműket gyorsan a legszebb kivitelben és előnyös árban.

Elvállal vegyileg tisztítani uri és női ruhaneműket, selyem és szövet kelméket, kézimunkát, diszdarabokat stb. jutányos áráért.

Csipkefüggönyök 30 krajczárért darabonként mosva és vasalva.

A ruhaneműk kívánatra díjmentesen elhozhatnak és viszont tiszta állapotban pontos időre hazaszállíttatnak.

A n. é. közönség kényelmére a belvárosban

Laskai Ferencz és Fia

ágyneműek üzletében — Telefon 405.

(Kossuth Lajos és Tivoli-utca sarok) felvételi telepet létesített, hol ruhaátvételeket eszközölnek.

A n. é. közönséget biztosítva kifogástalan munkáról és mindenben méltányos árákról, szives figyelmébe ajánlja a belvárosi felvételi telepet és számos megbízatást kér a

„Kristály“ gőzmosó intézet.

Féhrnemű mosva és mangolva
10 krajczár kilogrammonként.

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók.

Olesó

törlesztő kölcsönök!!

10, 20, 25, 32, 42, és 50 évre

**AZ ERDÉLYRÉSZI MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK R. T.-nál**
Kolozsvar, Rózsa-utca. 1. sz., emelet.A kölcsönök teljes összegben folyósíttatnak, minden levonás nélkül. Földbirtokokra és kolozsvari belvárosi új vagy régebbi építkezésü, de forgalmas helyen fekvő házakra a becsérték 50%-a. Vidéki és külvárosi házaknál, ha újak, az érték 45%-a; ha régiek, de jókarban és forgalmas helyen vannak, az érték 40%-ka adatik kölcsön. **Becsési eljárás helyben díjmentes.** A kölcsön lebonyolítása gyors és a költségek minimálisak. Ügynökök feleslegesek, miután minden szükséges felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál

9. sz. 26*

az Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9-1-ig.

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók.

Telef. 399. **Stern József** Telef. 399.**Liszt-, Fűszer- és Tűzifakereskedő**

KOLOZSVAR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy

Stern József liszt-, fűszer- és tűzifakereskedőnél Kolozsvar, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésünk valóságáról meggyőződni.

Gobelin, smyrna, északi és hosszúöltésű**kézimunka-ujdonságok**

kalotaszegi vásznak, összes szövetek és fonalak. Előnyömda.

Ákontz Sándor

Alapított 1830. Kolozsvar, Mátyás-szoborral szemben.

Olesó árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

tűzifa-raktáramban

többféle minőségű tűzifa kapható waggon és ölszáma, 1/2 ölenként részletre is, olesó árak mellett.

1 -öl I. rendű bükkfa 11 frt
1 -öl II. rendű bükkfa 10 frt
1 -öl hasáb fiatal cser 9 frt.
1 -öl dorong tölgy 8 frt.
1 -öl vasiag hántott 11 frt.
1 -öl közép vastag 9 frt.

Hazaszállítva 1 frittal drágább.

Megrendelhető:

FISCHGÉZA

fakereskedőnél

Mátyás király-tér 13. sz., az udvaron.
Telefon-szám: 315.**Két ígás-szekér és több kávéházi berendezés olcsón eladó.**

Kívánatra a hasábokat olvasva küldöm.

A fa átvételéhez kívánatra ingyen kocsit.

**„
Őszi Albert**

ékszerész és órás

Kolozsvar, Wesselényi M.-utca 2. sz.

Nagy választék **arany, ezüst** és drágakő **ékszerekben**, valamint a legjobb minőségű **arany, ezüst, acél** és **nickel Sweitzi zseborákban**. Saját részemre készített és czéggemmel ellátott Sweitzi órákért 3 évi jótállást vállalok. o o**alkalmi névnapj és keresztelői ajándékok**

arany és ezüst tárgyak javítását, ék-kövek foglalását és órajavításokat a legjutányosabb árban felvállalok, órajavításokért egy évi jótállást vállal. Törött aranyat becserélek vagy o o a legmagasabb árban készpénzért beváltok. o o

Tisztelettel

Őszi Albert, aranyműves és órás.